

راهکار نجات از عقوبت گناهان

با تأکید بر اصول کافی

محمدحسین انصاری

www.ketab.ir

شمارهٔ ردیف ۱۸۱

کلام و عقاید - ۱۸۶

۱۴۰۳-۷۲

راهکار نجات از عقوبت گناهان با تأکید بر اصول کافی | محمدحسین انصاری

ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام | ویراستار: مرتضی غلامی

طرح جلد: امین محمدلو | چاپ یکم پاییز ۱۴۰۳ | شمارگان: ۳۰۰ | چاپکو | قیمت: ارجاع به سایت

۱۳۰۱

<p>WWW.HATIF.IR @HATIF.IR</p>	<p>قم، خیابان شهدا، کوی ۲۴، پلاک ۳۸، کدپستی: ۳۷۱۸۵۱۶۱۱۶ تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۲۳۲۶/۰ همه حقوق برای ناشر محفوظ است</p>	 <p>9 786004 445399</p>
-----------------------------------	--	--

- سرشناسه : انصاری، محمدحسین، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور : راهکار نجات از عقوبت گناهان : با تأکید بر اصول کافی / محمدحسین انصاری.
مشخصات نشر : قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۱۶۴ ص.
شابک : ۹۶۸-۲۳۲۶۰-۵۳۹-۹
وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۵۹ - ۱۶۴. همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع : گناه (اسلام).
Sin -- Islam
گناه (اسلام) -- جنبه‌های قرآنی
Sin -- Islam -- Qur'anic teaching
شناسه افزوده : مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام
رده‌بندی کنگره : BP۲۲۵/۶
رده‌بندی دیوبی : ۴۶۴/۲۹۷
شماره کتاب‌شناسی ملی : ۹۷۶۲۸۷۱

فهرست مطالب

۹	مقدمه ناشر
۱۳	پیش‌گفتار
۱۷	مفهوم‌شناسی واژگان مختلف مربوط به مغفرت
۱۸	۱. عفو و صفح
۲۰	۲. مغفرت
۲۲	۳. محو
۲۲	۴. تکفیر

فصل اول

معنا و مفهوم گناه و گنهکار و لزوم اقدام‌های عملی گنهکاران

۲۶	گفتار اول: معنا و مفهوم‌شناسی گناه و گنهکار
۲۸	۱. ماهیت و چیستی گناه و معصیت
۳۲	۲. نگاه بیمارگونه اسلام به شخص گنهکار
۳۴	۳. اقسام و سلسله مراتب گناه به تناسب شخصیت افراد
۴۱	گفتار دوم: اقدام‌ها و تلاش عملی گنهکار، لازمه نجات از عقوبت گناهان
۴۳	۱. گناهان مورد غفلت اهل ایمان و ضرورت توجه به آن
۴۷	۲. اقدام‌های لازم و ضرورت استمرار آن در راستای بخشش گناهان

فصل دوم

موانع و اسباب اساسی و بنیادین در مسیر نجات از گناهان

۵۴	گفتار اول: موانع اصلی در مسیر مغفرت و بخشش گناهان
۵۵	۱. شرک و کفر و نفاق
۵۷	۲. انکار و لایب دوازده جانشین برحق پیامبر اسلام ﷺ

۳. کبائر گناهان و اصرار بر گناهان صغیره ۶۰
- گفتار دوم: اسباب بنیادین مغفرت و بخشش گناهان ۶۲
۱. اسلام حقیقی-ایمان به پروردگار، پیامبر و ائمه اطهار علیهم السلام ۶۳
۲. تقوا و پرهیزکاری ۶۸
۳. توبه و بازگشت به سوی پروردگار ۷۱
- ۱-۳. یاد و ذکر الهی و پشیمانی از گناه ۷۷
- ۲-۳. اقرار و عذرخواهی و اعتراف به گناه در پیشگاه حق تعالی ۷۸
- ۳-۳. استغفار و طلب بخشش قلبی و زبانی ۷۹
- ۳-۴. ترس و خشیت از حق تعالی و گریه و اشک ۸۱
۴. حسنات و اعمال صالح جبران کننده گناهان ۸۴
- ۱-۴. انواع کارهای لازم در راستای اطمینان به نجات از عقوبت گناه ۸۶
- ۱-۴. آباد کردن ویرانه های گناه با اعمال صالح متناسب با گناه ۸۷
- ۱-۴. اقدام برای جبران نافرمانی و جلب رضایت حق تعالی در گناهان بزرگ ۸۸
- ۱-۴. کارهای دست یابی به شفاعت شافعان در قیامت ۸۹
- ۲-۴. تفاوت میزان تأثیر اعمال صالح در بخشش گناهان ۹۵
- ۱-۲-۴. بر قدرت ترین اعمال صالح در نظام مغفرت الهی ۹۹
- ۱-۲-۴. اسباب موجب ریش گناهان همچون برگی درختان ۹۹
- ۱-۲-۴. اسباب موجب بخشش همه گناهان و ایجاد تولدی دوباره ۱۰۵
- ۲-۲-۴. قوی ترین اعمال صالح در نظام مغفرت الهی از نگاهی دیگر ۱۱۳
- ۱-۲-۲-۴. برترین و بافضیلت ترین اعمال ۱۱۴
- ۲-۲-۲-۴. ارزشیابی اعمال صالح در مقایسه با یکدیگر ۱۲۳

فصل سوم

ظرف عذاب و مغفرت گناهان

- گفتار اول: عفو گناهان در دنیا ۱۳۴
۱. گناهان موجب عقوبت دنیوی ۱۳۵
- ۱-۱. گناهان موجب تعجیل عقوبت ۱۳۵
- ۲-۱. گناهان موجب عقوبت معین دنیوی ۱۳۸
۲. راهکار نجات از عقوبت دنیوی گناهان ۱۴۰
۳. طریقه عفو گناهان موجب عقوبت اخروی ۱۴۱

- گفتار دوم: عفو گناهان در عالم برزخ..... ۱۴۴
۱. حسنات برجای مانده از میت و جبران کنندهٔ نقص عبادات..... ۱۴۵
۲. حسنات و خیرات بازماندگان برای میت..... ۱۴۶
۳. تحمل عذاب و عقوبت گناهان..... ۱۴۸
- ۱-۳. عذاب‌های برزخی به لحاظ نوع گناهان انجام شده..... ۱۴۸
- ۲-۳. عذاب‌های برزخی جایگزین عذاب اخروی..... ۱۵۲
- گفتار سوم: عفو گناهان در قیامت..... ۱۵۳
۱. عفو گناهان به شفاعت اهل بیت علیهم السلام دربارهٔ حقوق الهی..... ۱۵۵
۲. وساطت حق تعالی در حقوق مردمی..... ۱۵۶
۳. تحمل مدتی عذاب و نجات پس از آن..... ۱۵۷
- کتابنامه..... ۱۵۹

مقدمه ناشر

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نباخته‌اند و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت و چه شیرین‌حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل ازین رفتنی و نگون‌سار والا و بالانشینی حقیقت، افزون بر سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصه نظر و عمل، کمر همت محکم بسته‌اند و از دام و دانه دنیا رسته‌اند؛ در این میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیه السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت‌خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز می‌دانند و در این راه، دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشووارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند و تأملات ایشان

بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده‌اند، گام‌هایی نویدبخش برداشته‌اند و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند؛ همچنین می‌روند تا با فعالیت‌های روزافزون مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی باز یابند؛ ولی در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرزوبوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است، به بار ننشسته است و آنان گاه به ترجمه و اقتباس دیدگاه‌های دیگران بسنده کرده‌اند و در این باره کمتر می‌توان رد پای ابتکارها و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تارسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است؛ از این رو افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازماندهی معارف اسلامی، بررسی در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آن‌ها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^ع در پرتو تأییدهای رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای^ع از آغاز تأسیس بر اساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی^ع به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته است و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. انتشارات مؤسسه برای تحقق این مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز تلاش می‌کند و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش‌رو پژوهشی است در قلمرو مغفرت و بخشش گناهان که با تلاش پژوهشگر ارجمند، جناب آقای محمدحسین انصاری نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده، ارائه راهکار نجات از عقوبت گناهان با بررسی اسباب، موانع و ظرف تحقق مغفرت الهی است.

انتشارات از مؤلف محترم و جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر سیداحمد
فقیهی آفرانی که با مطالعه و ارائه نظریات سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر
افزوده‌اند، صمیمانه سپاس‌گزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند
منان خواستار است.

انتشارات

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام

